

СТРАТЕГИЯ

ЗА РАЗВИТИЕ НА МЕЖДУНАРОДНАТА ДЕЙНОСТ В НАЦИОНАЛНА СПОРТНА АКАДЕМИЯ „ВАСИЛ ЛЕВСКИ“ (2021 – 2027)

Тази стратегия следва насоките на международно академично сътрудничество, установени в Национална спортна академия „Васил Левски“ (НСА) в съответствие с общото развитие на българската система за висше образование като част от Европейското образователно и научно пространство. Основните **принципи** на международното академично сътрудничество в НСА са:

- отвореност към всички светски образователни и научни институции, които развиват спортното висше образование и наука;
- стремеж към усвояване на най-изявените достижения за качество в спортното образование и наука в международен план;
- подпомагане на академичното и кариерно развитие на преподавателите, докторантите и студентите чрез международна дейност;
- международна достъпност на научните и изследователски достижения в НСА;
- стабилност на принципите на научната и образователна етика, приети в международното академично пространство.

В годините на създаване на среда на международна академична дейност НСА приключови **фактори, които определят напредъка в постигане на целите и дефинират потребностите и предизвикателствата** в процесите на интернационализация. Тези фактори са:

- политическите приоритети за интернационализация на Европейското образователно пространство;
- процесите на глобализация на спорта, кинезитерапията, спортната педагогика и свързаните с тях квалификации;
- повишаване на ролята на науката и знанието в съвременния спорт и свързани със спорта професионални дейности;

- изменящите се критерии за качество на висшето образование и наука с все по-силно отчитане на международните измерения на академичните дейности;
- критериите за приложимост на професионалните квалификации на пазара на труда;
- потребностите, заявявани от студентите, за качество на учебните програми и образователния процес.

Основните национални и европейски документи за развитие на висшето образование поставят специален акцент върху интернационализацията:

Националната стратегия за висше образование (2021-2030) определя международните дейности като самостоятелна цел „*Интернационализация на висшето образование и включване в международни образователни и научни мрежи*“. По тази цел е заложено стимулиране на висшите училища за включване и активно участие в инициативата за изграждане на европейски университети, за разширяване на международното сътрудничество и на академичните партньорства с чужди университети, както и участие в университетски и научни мрежи. Ще бъде подкрепяно и участието в международни научни проекти и инфраструктури, както и публикуването на научни статии във водещи издания и включването на издаваните у нас научни списания в международни бази данни.

Сред предизвикателствата пред висшето образование националната стратегия посочва още недостатъчното използване на програмата „Еразъм+“ за създаване на международен профил на университетите. В тази връзка се отбелязва недостатъчната езикова подготовка на част от българските академични преподаватели и изследователи, което пречи за създаването на програми и курсове на чужд език, привличане на чуждестранни студенти и докторанти и участието в изследователски консорциуми.

В стратегията *Education and training 2020*, както и в *обновената Agenda for higher education*, приета от ЕП през 2017 година Европейската комисия определя следните цели на развитие на сътрудничество във висшето образование: преодоляване на несъответствията и постигане на високо качество в уменията; включващи и свързани системи за висше образование; институции за висше образование, които допринасят за иновации; ефективни и ефикасни системи за висше образование. За постигането на тези цели ЕК развива нови рамки на основните инструменти – програмата „Еразъм +“, както и

програмата „Хоризонт Европа“. Акцентите в новите политически инструменти са мобилност и сътрудничество, развитие на процеса Болоня като рамка за сближаване на институциите за висше образование, стратегически партньорства във висшето образование, развиване на капацитета за международна дейност, подкрепа за изследователите в осигуряване на мобилност, отвореност и достъп до квалификации, изследвания и международно кариерно развитие.

Комюникето на ЕК относно постигането на Европейското пространство за образование до 2025 година (30.09.2020) отчита сериозното въздействие на пандемията Ковид-19 върху икономическите и социални системи, подчертава огромното значение на образованието, и в частност на висшето образование, за преодоляване на тези последици и поставя стратегически хоризонт за пълно изграждане на ЕПО – 2025. В тази стратегическа рамка институциите за висше образование са призовани да работят активно за:

- По-тясно и задълбочено сътрудничество между висшите училища, което би могло да доведе до разработването на повече съвместни учебни програми и курсове и би позволило на учащите лесно да се придвижват между образователните системи в различни страни.
- Трансгранична политическа рамка, даваща възможност за безпроблемно транснационално сътрудничество, която ще позволи на алиансите от висши училища максимално да се възползват от предимствата си, като обединят своите онлайн и физически ресурси, курсове, експертен опит, данни и инфраструктура във всички дисциплини.
- Висшите училища като централни участници в „квадрата на знанието“: образование, научни изследвания, иновации и услуги за обществото. Те имат ключова движеща роля във възстановяването от пандемията от COVID-19 и в устойчивото развитие в Европа, като в същото време помагат на пазара на труда и на секторите на образованието и на научните изследвания да се възползват от потока на таланти.
- Автоматично признаване на квалификациите и продължителността на учене в чужбина за целите на по-нататъшно учене, проверка на качеството на съвместните

транснационални дейности и признаването и преносимостта на кратки курсове, даващи микроквалификации.

В контекста на националните и европейски политики за развитие на висшето образование в тясна връзка с процесите на международно сближаване и сътрудничество настоящата **Стратегия за развитие на международната дейност в НСА (2021-2027)** има следната **основна цел**:

- Да създаде условия за постигане на международни стандарти във всяка област на науката и образованието в Национална спортна академия, в академичния живот на преподавателите, изследователите, докторантите и студентите.

Тази основна цел ще бъде постигната от следните **специфични цели** за периода:

- Разширяване на мрежата от чуждестранни институции, с които НСА развива образователно и научно сътрудничество;
- Осигуряване на възможности за квалификация на преподавателите, докторантите и студентите за включване в процесите на институционална интернационализация;
- Повишаване на броя на участниците в международни програми и проекти;
- Подобряване на международната мобилност и по-специално чрез възможностите на програма Еразъм + както на студентите, така и на академичния състав;
- Преформулиране и конкретизиране на рамката на сътрудничество с партньорски университети.

Дейности за постигане на целите на международната дейност в НСА

➤ *Международни партньорства*

Създаването на международни партньорства с чуждестранни институции за висше образование и наука е основа на международната дейност. Партньорствата ще бъдат насочени приоритетно към Европейското образователно пространство – университети за спорт, спортна педагогика, кинезитерапия, и всички специфични учебни и изследователски програми, свързани с тях. Едновременно с това партньорства с университети извън Европейския регион ще бъдат установявани и подкрепяни при

обосновани потребности и мотивация на сътрудничеството. Традиционните партньорства ще бъдат засилени, а новите ще бъдат преценявани от гледна точка на капацитета им за иновативност и устойчивост на сътрудничеството. Ще се положат усилия за постигане на географски баланс в мрежата на партньорски университети извън ЕС, така че да се постигне действителна комуникация по въпросите на спортното образование и наука на глобално равнище. Установяването и поддържането на партньорствата ще бъде подпомагано от система за регулярна информация относно събития, дейности и перспективи, засягащи партньорството. Членовете на академичния състав, с подкрепата на академичното ръководство, ще бъдат насърчавани да участват в развитието на партньорската мрежа и изграждане на добрия имидж на академията в международен план. Дейностите за изграждане на широка мрежа от международни партньорства ще бъдат изпълнявани координирано от отговорния заместник-ректор, съответния експертен съвет, представители на факултета, предложил партньорството и административни експерти от ЦМПД.

➤ *Разработване на научни и образователни проекти в партньорска среда*

Участието на преподаватели, изследователи, докторанти и студенти в проектна дейност е средство, което допринася много активно за интернационализацията на академията. Създадени са всички предпоставки за изпълнение на научни и образователни проекти. Все още степента на включване на академични представители е средно висока спрямо общия брой на студентите и преподавателите. Участието в проектна дейност до края на периода на тази стратегия ще се увеличи поне два пъти, като това увеличение ще се постигне чрез увеличаване на броя на проектите, както и чрез засилване на информационните кампании за привличане на повече участници в проектите. Ежегодно ще се включват както студенти, така и преподаватели в квалификационни курсове за подобряване на равнището на ползване на английски език. Специален акцент ще се постави върху включването на докторанти в проектна дейност. Установяването на партньорства за участие в проекти по програма „Хоризонт Европа“ е приоритет в проектната дейност, изпълнението на който още в началото на стратегическия период ще бъде подпомогнато от повече разпространение на информация и от изграждане на административен капацитет за управление и осигуряване на качеството на изпълнение на международни научни проекти.

За изпълнението на тази стратегическа дейност задължението за информиране на преподавателите и изследователите ще бъде основно поето от експертите по международни проекти на ЦМПД, а установяването на контактите и партньорското изпълнение ще бъде по инициатива на преподавателите. Навсякъде в научните проекти, където са налични подходящи категории дейности, ще бъдат привлечани студенти и особено докторанти.

➤ *Разработване на съвместни програми*

Национална спортна академия до момента има скромни опит в разработване на съвместни програми по стандартите и в установената методическа рамка на Болонския процес. Разработването на съвместни международни програми е равнище на интернационализация, при което се използват ресурсите на двата университета, създават се добри предпоставки за иновативност в обучението и привлекателност на учебните програми. За изпълнение на тази дейност ще бъдат избрани области на обучение, както и партньорски университети, които имат най-висока степен на привлекателност за студентите. За да се гарантира изпълнението на международните програми в условията на съвременните тенденции за развитие на висшето образование, студентите и преподавателите ще бъдат подкрепяни за реализиране на съвместните програми в дигитална форма, съгласувано между двата университета. Всяка катедра ще има право да предлага разработване на съвместна програма ако има вече установени отношения с университет, който развива сродна образователна и научна дейност, като решенията за включване в планираните дейности и отделянето на финанси за разработване на програмата ще се решава от Ректорския съвет.

➤ *Управление на интернационализацията на академичните дейности*

За да се изпълнят целите на тази стратегия, която предвижда засилване на международния профил на всички академичните дейности, ще се разчита в много по-голяма степен на първичните научни звена – катедрите. Те ще имат задача да координират информацията и да поемат част от проектната администрация в международните научни проекти. Основните решения относно планирането на тези дейности и мониторинг на качеството и

изпълнението им ще се взимат, както и досега, от заместник-ректора по научна и международна дейност и експертния съвет към него.

➤ *Студентска и преподавателска мобилност*

Студентската и преподавателска мобилност насърчава включването в различни етапи на международни програми на студенти, преподаватели и административен персонал. Достъпът до обучение, преподаване и практика в международна среда се осигурява основно от организацията и средствата на програма „Еразъм+” (партньорства с цел академичен обмен със страни в ЕС и извън Европейския регион). Мобилността по програма „Еразъм+” в НСА има нужда от развитие по отношение на броя на участниците. НСА е осигурила достатъчен брой партньорски договори и има готовност да включва нови партньори при изрично заявяване на студенти и преподаватели. Броят на желаещите да се включат в периоди на мобилност намалява в последните години. Анализът на това явление показва, че причините за по-слабия интерес са различни – затварянето на достъпа на университетите поради Ковид-19 и предложението за участие единствено онлайн; общият за страната спад на равнището на средното образование, водещо до недостатъчно владеене на чужд език за целите на обучение; твърде натоварена програма на преподавателите, за които е проблем да се отдели една седмица по време на учебен семестър. За насърчаване на участието на преподаватели в онлайн мобилност с цел преподаване ректорският съвет взе решение за вътрешна организация на онлайн дейността, която да доближава преподавателската дейност в чуждестранния университет до условията на програмата. Освен чрез програма „Еразъм+” студентите, докторантите и преподавателите в НСА ще имат възможност да реализират мобилност и по други програми и проекти, както и чрез двустранните договори за академично сътрудничество. Всички тези възможности (например чрез партньорските дейности по ОП НОИР) ще бъдат реализирани с фокус върху участие на докторантите и младите преподаватели. Основните групи страни за поддържане на партньорство с цел мобилност на студенти и преподаватели са:

- Страните от Европейското образователно пространство
- Страните от Балканския регион
- Русия и страните от Черноморския регион
- Китай, Корея, Япония, Индия и Виетнам

- САЩ и Канада
- Страни от региона на Южна Америка

➤ ***Мобилност с цел научни изследвания***

Национална спортна академия ще подкрепя приоритетно мобилности на преподаватели и докторанти с цел съвместно или самостоятелно провеждане на научни изследвания. Мобилността в изследователската област ще се разглежда като възможност за съвместни международни проекти, съвместни научни разработки, публикации и др. Въз основа на детайлно представяне на целите, дейностите и планираните резултати при реализация на мобилности, Национална спортна академия ще подкрепя индивидуални предложения за мобилност на преподаватели и изследователи. При искане на подкрепа за реализация на мобилност в България на чуждестранни изследователи, работещи съвместно с преподаватели на НСА, ще има възможност за подкрепа на изследователската работа с необходимите ресурси. За целта ще се изисква детайлна програма на съвместната изследователска дейност и, ако е необходимо, ще се сключва договор за конкретното съвместно изследване и научни публикации.

➤ **Осигуряване на качеството на интернационализацията**

Сериозната промяна на насоките на Европейското образователно пространство към глобално образование, както и в националните политики за висше образование, в които международното измерение заема ключово място, определя изискване за самостоятелно измерване на качеството на интернационализация в институционален план. Настоящата стратегия изразява стремежа на академичното ръководство на Национална спортна академия за систематично интегриране на международното измерение в преподаването и образователните програми, научните изследвания и общия институционален профил на академията. В този смисъл проследяването на качеството на постигнатата интернационализация е неделима част от стратегията за интегриран подход към качество на висшето образование и наука в НСА. За тази цел към организационните и академични структури в академията, отговорни за оценяване на качеството, ще се добавят задачи за разработване на критерии и система за проследяване на качеството на интернационализация, включително осъществявано във виртуална среда в съответствие с

Digital education Action Plan (2021-2027), публикуван от Европейската комисия. За целите на вътрешното оценяване на степента на интернационализация ще се използват примери и модели от най-добре развити системи за оценяване на качеството на международната дейност в академична среда.

Стратегията е приета с решение на Академичния съвет на Национална спортна академия „Васил Левски“ от 30.09.2021г.